

2020-2021 EĒİTİM ÖĒRETİM YILI

MUSTAFA KARACIĒAN İLKOKULU

REHBERLİK SERVİSİ

**UZAKTAN EĒİTİM SÜRECİNDE
VERİMLİ DERS ÇALIŞMA
TEKNİKLERİ**

Dünyada ve Türkiye’de baş gösteren salgınlar neticesinde kendi isteklerimiz dışında gelişmiş olan uzaktan eğitim uygulamalarında bazı yeni alışkanlıklar geliştirmemiz bir zorunluluktur.

Zaman içinde çeşitli ihtiyaçlar nedeniyle ortaya çıkan uzaktan eğitim yeni bir uygulama değildir. Türkiye’de 1982 yılında 2547 sayılı Yükseköğretim Yasasının çıkmasıyla, çeşitli nedenlerle bir yükseköğretim kurumuna gidemeyen öğrenciler için Anadolu Üniversitesi’ne bağlı Açık Öğretim Fakültesi uzaktan eğitim yapmakla görevlendirilmiş ve mezun olan öğrenciler diplomalarını alarak iş hayatına katılmışlardır.

Burada uzaktan eğitim programlarını oluşturan unsurlar; basılı ders kitapları, televizyon ve radyo programları, akademik danışmanlık hizmetleri, bilgisayar destekli eğitim, ölçme ve değerlendirmedir. Günümüzde Milli Eğitim Bakanlığı’mız Fatih Projesi kapsamında Eğitim Bilişim Ağı’nı (EBA) çevrim içi sosyal eğitim platformuyla yıllar öncesinden uzaktan eğitim uygulamalarını başlatmıştır. 2020 yılı başlarında ortaya çıkan pandemi ile birlikte EBA daha da geliştirilerek dünyada en çok ziyaret edilen 3. Eğitim sitesi olmuştur (<http://www.meb.gov.tr/turkiye-uzaktan-egitim-istatistikleriyle-dijital-dunyanin-listelerini-zorladi/haber/21158/tr>).

Uzaktan eğitim uygulamalarında hangi kuramsal yaklaşım veya bileşenler dikkate alınırsa alınsın uzaktan eğitim öğrencilerinin normal öğrencilere göre tek başına öğrenme zorunluluğu daha fazladır. Öğrencinin temel görevi budur ve biraz daha zor bir görevdir. Planlama, motivasyon, öz disiplin, verimli ders çalışma ve öğrenme materyallerini iyi analiz etmesi gerekmektedir. Daha basit bir ifadeyle, uzaktan eğitim öğrencisinin bilgiyi kazanması, gerektiğinde hatırlanmasını kolaylaştıracak düşünce ve alışkanlıklara sahip olması gerekmektedir. Örneğin, bilgiyi özetleme, bir bilgi veya düşünceyi kendi sözcükleri ile ifade etme, benzetmeler yapma, not tutma, bir fikri ana hatlarıyla söyleyebilme gibi. Onun içindir ki verimli ders çalışma becerilerine sahip olmayan öğrenciler gösterdikleri çabanın ve harcadıkları zamanın karşılığını almadıkları gibi okul başarıları ve okul sonrası yaşamları olumsuz etkilenmektedir. Moor’a göre uzaktan eğitimde öğrenci ile öğretmen arasında büyük bir

HEP BİRLİKTE DAHA İLERİYE, EN İYİYE...

uzaklık vardır. Dolayısıyla, öğrencinin daha fazla sorumluluk alması gerekmektedir. Bağımsız, kendi kendine çalışma becerisi geliştirmiş öğrenci öğretmene daha az ihtiyaç duyar (Teker, 2002).

Buraya kadar genel bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Uzaktan eğitimin yıllar öncesinden başladığı, bundan sonraki dönemlerde de dünya ve ülkemiz açısından hayatımızda daha fazla yer alacağı, öğrencilerin daha fazla sorumluluk alarak daha planlı, disiplinli ve motive sahibi olmaları, öğretmenlerinin öncülüğünde uygulanan eğitim programına sadık kalarak başarılı olmaları için hiçbir neden olmayacaktır. Genel bakış açısından sonra, günlük ders çalışma becerileri için alt başlıklar altında daha somut önerileri şu şekilde ifade edebiliriz:

A- EĒİTİM ÖĒRETİM ÖNCESİ

Öncelikle, uzaktan eğitimin yüz yüze eğitim engelinden dolayı geçici bir dönem olarak bir şekilde eğitim yapmak anlayışı olmadığını bilmeliyiz. Dünya geneli toplumlar bundan sonraki süreçte eğitimin bir kısmını uzaktan sürdürüleceği düşünüldüğünde bu eğitim şekline hemencecik uyum sağlamak daha çok yol almayı da beraberinde getirecektir. Var olan durumu eleştirmek, eksiklerini bulmaya çalışmak, negatif bir duygu ve düşünceye sahip olmak hiçbir şey kazandırmayacak, bireysel olarak hep olumsuz tarafta kalmaya neden olacaktır. Eğitim öncesi hazırlıklar:

1- Duygu ve düşünce olarak hazır olmak

İlk adımda, duygu ve düşünce olarak uzaktan eğitim için hazırlığımızı yapmalıyız. Bu eğitim sisteminin güzel taraflarını görmeye çalışarak başlayabiliriz. Örneğin, öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile uzaktan da olsa görüntülü ve sesli bir arada olabilmektesiniz. Sıcacık evinizden derslere katılabilmektesiniz.

2- Fiziki ortamı hazır hale getirmek

Evinizin bir odasını ya da mevcut odanızın bir bölümünü ders çalışma için düzenleyiniz. Bir masa, bilgisayar, tablet, cep telefonu vb. ilgili kitap, not tutmak için defter ve kalemlikten başka nesnelere bulundurmayınız. Karşınıza duvara gelecek şekilde ve sizin dikkatinizi bozacak uyaranların olmamasına özen gösteriniz. Yine görgü kurallarına uygun giyiniz.

B- EĞİTİM-ÖĞRETİM ESNASINDA

Eğitim-öğretim esnasında hem fiziksel hem de davranışsal hazırlıklar olmalıdır.

1- Fiziksel hazırlık

Bir masa başında, tüm araç-gereçler ile hazır olmak demektir. Hatta, zamanında bağlantı kurmak, zamanında TRT EBA ilkököl için 21-25 Eylülde başlayacak programa uygun saatte hazır bulunmak gibi teknik önlemleri almak gerekmektedir. Canlı derslere aktif katılarak takip etmeye çalışın.

2- Davranışsal hazırlık

Şimdiye kadar yapılan uygulamalardan gözlemediğimiz veriler ışığında bazı noktalara dikkat etmeliyiz. Örneğin, eğitim esnasında televizyonun açık olması, kapı gıcırtiları, ailenin diğer bireylerinin gürültü yapması, evde küçük çocukların durmadan dolaşması ve sesler

çıkarması gibi durumlar öğretmenin ders işlemini zorlaştırmaktadır. Aynı şekilde EBA programlarını takip etmekte de öğrencinin dikkatini dağıtarak motivasyonunu düşürecektir.

Bu bölümde, ders esnasında bilgiyi öğrenmek için dikkatini konuya verme, önemli yerleri kendi cümlelerin ile not alma ve soru sorma gibi süreçleri kapsamaktadır. Bu davranışlar derse katılım dikkatinizi sınıf ortamına ve öğretmene yöneltecektir.

C- EĞİTİM- ÖĞRETİM SONRASI

Şimdiye kadar eğitimcilerin kaba gözlemlerine dayalı bir istatistik vardır. Öğrencinin % 25'i ders öncesi konuya göz atmak, % 50'si ders esnasında öğretmen ile aktif iletişim ve etkileşimde olmak, % 25'i ise ders sonrasında yapılan tekrarlardır. Dolayısıyla, ders sonrası konuyu aynı gün tekrar etmek, hafta sonu hafta içi işlenen tüm konuları ikinci kez tekrar etmek en önemli hususlardandır. Bu esnada, konu ile ilgili anlaşılmayan yerleri not alarak bir sonraki derste öğretmene sormak da çok faydalı bir işlemdir. Zaten hali hazırdaki uzaktan eğitim örgün eğitime göre öğrencinin daha fazla serbest zamanın olmasını sağlamaktadır. Böylece hem derslerinizi hem de hobilerinizi gerçekleştirmek için iyi bir fırsatınız vardır. Ek kaynaklara da başvurarak konunun pekiştirilmesini gerçekleştirebilirsiniz.

D- DİĞER HUSUSLAR

Bu başlıkta verimli ders çalışma ve bilginin kolay ve kalıcı olmasında dolaylı etkileri olan noktalar anlatılmak istenmiştir. Bunlar:

1- Uyku düzeni

Bu süreçte birçoğumuzun uyku düzeni bozulmuş olabilir. Geç saatlerde uyuyup geç saatlerde kalkmak gibi. Ancak, biyolojik

HEP BİRLİKTE DAHA İLERİYE, EN İYİYE...

sağlığımız ve ritmimiz için erken saatlerde uyuyup en az 8 saat uyku düzenini oluşturmak gerekir.

2- Rutin çalışma saatleri

Verimli olduğunu düşündüğünüz saatlerde ders çalışmalısınız. Burada dikkat edilmesi gereken uzun süreli çalışma ve uzun süreli molalar vermemelisiniz. İlkokul birinci sınıflarda 15-20 dakika ders ve 5 dakika molalar, diğer sınıflarda 30-40 dakika ders ve 10 dakika molalar şeklinde olabilir. Uzun süre çalışmak dikkatin dağılmasına neden olurken, uzun molalar da konuya tekrar dönmeyi zorlaştırmaktadır.

3- Gün sonu değerlendirmesi

Her gün mutlaka gün sonunda rapor niteliğinde bir değerlendirme yapınız. Bu gün çalıştığım konu, öğrendiğim bilgi, çözdüğüm soru gibi bir ajanda ya da deftere not alarak yaptığınızı ve bundan sonra yapacağınız çalışmalarla yönelik hedef oluşturmanızı sağlar.

4- Kendinizi ödüllendirin

Tüm bu çalışmalarınızdan sonra başarılı bir gün geçirdiğinizi düşünerek kendinizi ödüllendirin. Bir çizgi film, oyuncaklarla oynama, aile üyeleriyle sohbet veya hobileriniz ile ilgili olabilir.

Referanslar

1-Teker, N. (2002). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Ders Çalışma Stratejilerinin Karşılaştırılması, Eğitim Bilimleri ve Uygulama, 1 (1), 49-66.

2- <http://www.meb.gov.tr/turkiye-uzaktan-egitim-istatistikleriyle-dijital-dunyanin-listelerini-zorladi/haber/21158/tr>